וואקסין אינפארמאציע סטייטמענט

Many Vaccine Information Statements are available in Yiddish and other languages. See www.immunize.org/vis

פיל וואקסין אינפארמאציע סטעיטמענטס זענען אוועילעבל אין אידיש און אנדערע שפראכן. זעט www.immunize.org/vis

פאליא וואקסין:
וואס איר דארפט וויסן

1. פארוואס צו וואקסינירט ווערן?

דער פאליא וואקסין קען פארמיידן **פאליא**.

פאליא (אדער פּאָליאָומייעלייטיס/poliomyelitis) איז א קראנקייט וואס קען פאראורזאכן דיסאבילעטיס און טויט רח"ל געשעט דורך דעם פאליא ווירוס וואס קען אינפעקטירן די חוט השדרה פון א מענטש, פירנדיג צו פאראליזירונג.

רוב מענטשן וואס ווערן אנגעשטעקט מיט פאליא ווירוס באקומען נישט קיינע סימפטאמען, און פילע מענטשן דערהוילן זיך אנע קאמפליקאציעס. טייל מענטשן וועלן באקומען האלז ווייטאג, פיבער, פילן אויסגעמוטשעט, איבל, קאפווייי אדער בויך ווייטאג.

א קלענערע גרופע פון מענטשן וועלן באקומען ערנסטערע סימפטאמען וועלכע אפעקטירן די מוח און חוט השדרה:

- פילן ווי עס שטעכט אדער נידלס אין די פיס (paresthesia),
- מענינדזשייטיס (אן אינפעקציע פון די הייטל פון די חוט השדרה און/אדער די מוח) אדער
- פאראליזירונג (נישט קענען רוקן טיילן פון די קערפער) אדער א שוואכקייט אין די ארעמעס, פיס אדערביידע.

פאראליזירונג איז די ערנסטסטע סימפטאם וואס קען קומען פון פאליא ווייל עס פירט צו פערמאנענטע דיסאביליטי און טויט רח"ל.

פארבעסערונגען אין פאראליזירונג פון די הענט אדער פיס קענען געשען, אבער ביי געוויסע מענטשן קענען נייע מוסקל ווייטאג און שוואכקייט זיך אנטוויקלען 15 צו 40 יאר שפעטער. דאס רופט זיך "פּאָסט-פאליא סינדראם" (post-polio syndrome).

פאליא איז עלימינירט געווארן פון די פאראייניקטע שטאטן, אבער עס געשעט נאכאלץ אין אנדערע חלקים פון די וועלט. די בעסטע וועג זיך צו באשיצן און האלטן די פאראייניקטע שטאטן ריין פון פאליא איז צו היטן אויף הויכע ראטעס פון אימיוניטי (שוץ) אין די באפעלקערונג קעגן פאליא דורך וואקסינאציע.

2. פאליא וואקסין

קינדער זאלן אין געווענטליכע פעלער באקומען 4 דאזעס פון דעם פאליא וואקסין ביי 2 חודשים, 4 חודשים, 6 ביז 18 חודשים און 4 ביז 6 יאר.

רוב **דערוואקסענע** דארפן נישט באקומען דעם פאליא וואקסין ווייל זיי זענען שוין וואקסינירט געווארן קעגן פאליא אלץ קינדער. טייל דערוואקסענע זענען אין א גרעסערע סכנה און זאלן נעמען אין באטראכט צו באקומען דעם פאליא וואקסין, אריינרעכענענדיג:

- מענטשן וואס פארן צו געוויסע חלקים פון די וועלט
- לאבארעטאריע ארבייטער וועלכע קענען זיך מעגליך באגיין מיט פאליא ווירוס
- העלט קעיר ארבייטער וועלכע באהאנדלען פאציענטן וועלכע קענען מעגליך האבן פאליא
- אומוואקסינירטע מענטשן וועמען'ס קינדער וועלן באקומען דעם פאליא ווירוס וואקסין פון די מויל (צום ביישפיל אדאפטירטע קינדער פון אויסלאנד אדער פליטים)

דער פאליא וואקיסן קען געגעבן ווערן אליין אדער אין א געמישטע וואקסין (א וואקסין וואס מישט אויס מער פון איין וואקסין צוזאמען אין איין איינשפריץ).

דער פאליא וואקסין קען געגעבן ווערן אין דעם זעלבן צייט ווי אנדערע וואקסינען.

3. רעדט מיט אייער דאקטאר

זאגט דעם צושטעלער פון וואקסין אויב דער מענטש וואס באקומט דעם וואקסין:

- האט געהאט אן **אלערגישע רעאקציע נאך א פריערדיגע דאזע פונעם פאליא וואקסין**, אדער האט סיי וועלכע **ערנסטע, לעבנס-סכנות'דיגע אלערגיעס**

אין געוויסע פעלער, וועט אייער דאקטאר מעגליך באשלוסן צו אפשטופן דעם פאליא וואקסינאציע ביז א צוקונפטדיגע באזוך.

U.S. Department of Health and Human Services
Centers for Disease Control and Prevention

מענטשן וואס פילן זיך מילד נישט גוט, ווי צום ביישפיל א פארקילעכץ, קענען וואקסינירט ווערן. מענטשן וואס זענען מיטלמעסיג אדער ערנסט קראנק זאלן געווענטליך ווארטן ביז זיי דערהוילן זיך איידער באקומען דעם פאליא וואקסין.

נישט קיין סאך איז באקאנט איבער די סכנות פון דעם וואקסין פאר טראגעדיגע מענטשן אדער מענטשן וואס נויערן א בייבי. דער פאליא וואקסין קען אבער געגעבן ווערן אויב א טראגעדיגע מענטש איז אין א העכערע סכנה צו אנגעשטעקט ווערן און פארלאנגט באלדיגע שוץ.

אייער דאקטאר קען אייך געבן מער אינפארמאציע.

4. סכנות פון א רעאקציע צום וואקסין

- א ווייטאגליכע פלאץ מיט רויטליכקייט אדער א געשווילעכץ וואו מען האט געגעבן די איינשפריץ קען געשען נאכן באקומען דעם פאליא וואקסין.

מענטשן חלש'ן צומאל נאך מעדיצינישע פראצעדורן, אריינרעכענענדיג וואקסינאציע. זאגט אייער דאקטאר אויב איר באקומט א שווינדל אדער אויב אייער זעענונג טוישט זיך אדער אויב איר הערט קלינגען אין די אויערן.

פונקט ווי מיט סיי וועלכע מעדיצין, עס זענען דא גאר קליינע אויסזיכטן אז א וואקסין זאל פאראורזאכן א שווערע אלערגישע רעאקציע, אן אנדערע ערנסטע שעדיגונג, אדער טויט.

5. וואס אויב עס איז דא אן ערנסטן פראבלעם?

אן אלערגישע רעאקציע קען פארקומען נאכדעם וואס דער מענטש וואס האט באקומט דעם וואקסין פארלאזט די קליניק. אויב איר זעט סימנים פון אן ערנסטע אלערגישע רעאקציע (אויסשלאגן, אן אויפגעשוואלענע פנים און האלז, שוועריקייטן צו אטעמען, א שנעלע הארץ קלאפ, א שווינדל אדער שוואכקייט), רופט **9-1-1** און נעמט דעם מענטש צו דעם נאענסטן שפיטאל.

פאר אנדערע סימנים וואס באזארגן אייך רופט אייער דאקטאר.

אומגעוואונטשענע רעאקציעס זאלן באריכטעט ווערן צו דעם Vaccine Adverse Event Reporting System (VAERS) (וואקסין אומגעוואונטשענע אינצידענטן באריכטונג סיסטעם). אייער דאקטאר וועט געווענטליך זיין דער וואס וועט אריינגעבן דעם באריכט, אדער איר קענט דאס אליין טאן. באזוכט די VAERS וועבזייטל אויף www.vaers.hhs.gov אדער רופט **1-800-822-7967**. *VAERS איז געווידמעט נאר צו באריכטן רעאקציעס, און VAERS שטאב מיטגלידער גיבן נישט קיינע מעדיצינישע עצות.*

6. דער נאציאנאלע וואקסין שאדן פארגוטיגונג פראגראם

דער National Vaccine Injury Compensation Program (VICP) (נאציאנאלע וואקסין שאדן פארגוטיגונג פראגראם) איז א פעדעראלער פראגראם וואס איז אוועקגעשטעלט געווארן צו פארגוטיגן מענטשן וואס זענען מעגליך געשעדיגט געווארן דורך געוויסע וואקסינען. קליימס אין פארבינדונג מיט אנגעבליכע שאדן אדער טויט צוליב א וואקסינאציע האבן א באגרעניצטע צייט צו אריינגעגעבן ווערן - קענענדיג זיין אזוי קורץ ווי צוויי יאר. באזוכט די VICP וועבזייטל אויף www.hrsa.gov/vaccinecompensation אדער רופט **1-800-338-2382** צו לערנען מער איבער דעם פראגראם און איבער ווי אזוי אריינצוגעבן א קליים.

7. ווי אזוי קען איך לערנען מער?

- פרעגט אייער דאקטאר.
- רופט אייער לאקאלע אדער סטייט העלט דעפארטמענט.
- באזוכט די וועבזייטל פון די Food and Drug Administration (FDA) (עסן און דראג אדמיניסטראציע) פאר די אינפארמאציע צעטלעך וואס קומען מיט די וואקסין פעקלעך און פאר נאך אינפארמאציע אויף www.fda.gov/vaccines-blood-biologics/vaccines.
- פארבינדט זיך מיט די Centers for Disease Control and Prevention (צענטערס פאר קראנקייט קאנטראל און פארמיידונג) (CDC):
  - רופט **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)** אדער
  - באזוכט די CDC וועבזייטל אויף www.cdc.gov/vaccines.

Yiddish translation provided by Immunize.org